

SÁGI KLÁRI

Írásaim

39 témára... - 2.

BEMUTAKOZÁSOM:

Folyton írtam valamit: beszámolókat, jelentéseket, előadásokat, ünnepi beszédeket, köszöntőket, de novellákat sohasem. 2011 augusztusának végén gyökeresen megváltozott az életem. Teljes egzisztenciális mélypontra kerültem. Az írás mentett meg. Teljesen véletlenül, a Barátok Verslista oldalán akadtam rá az első amatőröknek kiírt pályázatra, amire beküldtem néhány kis novellámat. A téma persze itt is megtalált: iskola próza. Nagy bátorságot adott, hogy az egyik (A betű) első díjas lett. Azóta írogatok, s számos megjelent munkám további ösztönzést ad.

Tagja lettem a Kortárs Magyar Irodalom - Verslista és a Tollnokok Társasága csoportoknak, egy helyi kis Olvasó klub közösségének, valamint a Ratkó József Közművelődési Egyesületnek. A hatvani Ady Endre Könyvtárban két önálló esten mutatkoztam be. A verslistások budapesti találkozóján néhány munkámat felolvashattam. Ha jól összeszámoltam, közel 60 különböző kiadványban (antológiák, tematikus kötetek, füzetek, újságok) jelentek meg munkáim, többet közülük emléklappal, oklevéllel, könyvjutalommal is díjaztak. A legtöbb írásom a verslista kiadványaiban olvasható. De örömmel tölt el, hogy 2016-tól, amikor először pályáztam, a "Szárnypróbálgatók" antológiákban minden évben szerepelt egy-egy novellám.

Helyi lakosként a Hatvani Kalendáriumban 2017 óta megjelenő novelláimat, verseimet is kiemelem. 2018 decemberében támogatói és családi összefogással önálló kötetem jelent meg Sorsforduló címmel. 2023-ban Hátha... címmel a második önálló kötetem adhatom át kedves barátaimnak, ismerőseimnek, mindazoknak, akik szeretik olvasni történetemet, versikéimet. Az „alkotás” kiteljesített, egy új, csodálatos világot nyitott meg előttem.

Ságiné Szűcs Klára Mária
Sági Klári

KÖLTÖZÉS

Lakást kaptunk!

Tizenegy éves voltam, amikor édesanyám gyakori tanácsi hivatalban zajló veszekedés és könnyörgés után végre lakást kapott egy újjépítésű négyemeletes ház negyedik emeletén. Nem volt könnyű berendezni, hiszen addig nem volt szükségünk - el sem fért volna sehol - külön bútorzatra, hiszen a nagyszüleim házában éltünk. Édesanyám ismerősöktől, innen-onnan, jobbra használt tárgyakat szerzett be. Emlékszem, az akkori "divatnak" megfelelő dupla, nagy, de szép világosbarna színű szalmazsákkal bélelt ágy került a kisebb szobába, két éjjeli szekrény és egy asztalka kíséretében. A nagyobb, tágas, erkélyes szoba néhány szekrénnel, két óriási fotellel, egy asztallal és talán egy heverővel volt kénytelen megelégedni. A konyhába függönyös stélázi, egy asztal, szenesláda és két hokedli jutott. Akkor még nem volt rádiónk, mosógépünk, TV-ről és hűtőszekrényről álmodni sem mertünk. Minden hónapban sikerült gyarapítanunk otthonunk felszereltségét. Biztos vagyok abban, hogy ez anyáknak nagy erőfeszítésébe, sok plusz munka vállalásába került. De semmi sem háboríthatta azt az örömet, amit a tágas 2 szoba-konyhás, erkélyes otthon jelentett, és főleg az, hogy lett végre saját fürdőszobánk. Fürdőszoba, igaz fával fűtött bojlerrel, de nagy káddal és saját benti angol WC-vel! Az nekünk akkor maga volt a csoda. Itt végre volt elég hely és nyugalom a tanulásra. E feladatnak becsületesen eleget is tettünk. Édesanyám gyakran emlegette is boldogan, hogy ha akkor ő nem harcol ki egy önálló otthont, talán el sem jutunk a diplomáig. Mindez 1965-ben történt.

Addig a nagyszüleim kis szoba-konyhás, kisablakos, vályogtéglás, döngölt padlós házában éltünk időnként nyolcan-tízen. Ez a lakás számunkra nemcsak új otthont jelentett, hanem új életminőséget, új lehetőségeket, s bár eleinte nagyon hiányoztak a kis házban maradt kedves rokonaink, az utcabeli barátaink, idővel minden szépen kialakult. Itt nagyon sok korunkbeli gyermek élt, a szomszédok megismerték, segítették egymást, valóban jó kis közösség alakult ki. Régi lakóhelyünkre pedig, mert iskolát nem váltottunk, naponta hazalátogattunk. Nagyanyánk mindig valami finom falattal várt bennünket.

SZERZŐDÉS

Hűség

Alkonyodik számukra, öregszenek. Régi emlék már az "Éljen az ifjú pár". Gyakran mondják egymásnak: ne siess, ne kapkodj, lassítanod kell, hiszen ráérsz. Mindig együtt éltek, mintha együtt is születtek volna, közel hatvan éve tart boldog házasságuk. Szeretetük őszinte mélysége mások elismerését, csodálatát is kiváltotta. Nincs ember, aki ne ismerne őket a kis faluban.

Néhányan irigykedve nézik őket ma is, ha látják, amint egymás kezét fogva lassan húzzák haza kis bevásárlókosarukat. Mosolyogva szólnak hozzájuk: vigyázzanak magukra, jó egészséget kívánunk, s messziről intetetnek, ha észreveszik a kedves idős házaspárt. Nincsenek egyedül, gyermekeik meleg szeretetét és hálóját érezhetik mindennap.

Csodálják őket, mert esküjüket mindvégig hűen megtartották. Sokan mondják, ma ez ritkaság világunkban. Sok a válás, a félre sikerült, boldogtalan házasság, a csak egymás mellett és nem az egymással élés.

Egyre többen vannak, akik nem is kötik össze hivatalosan az életüket, nem tesznek esküt, nem mondják ki a boldogító igent, nem kötnek szerződést egész életükre. Ők megtették ezt Isten előtt is. Fogadalmukat betartották, jóban rosszban, betegségben, egészségben, míg a halál el nem választ...

DURRANÁS

Egy váratlan hang

Július 26. A nyár kellős közepe, forrósággal, fülledtséggel, ahogy az ilyenkor illik. Abban az évben, 1975-ben is ilyen idő volt. Ragyogott a nap, gyönyörű, felhőtlen kék volt az égbolt, időnként egy-egy enyhe fuvallat enyhítette a levegőt. Azon a napon mentem férjhez, délután négy órakor volt a szertartás a tanácsháza házasságkötő termében. Sok vendég és meghívott várt már ránk. Ereje teljében ontotta magából a meleget az a hatalmas, tüzes égítést, az emberek pihegtek, legyezték, hűteni próbálták magukat. Bár az ablakokat kitárták, légmozgást alig lehetett érezni, légkondicionáló berendezésnek pedig akkoriban még híre-hamva sem volt.

Az esküvő az élet egyik kiemelkedő eseménye, ezt minden meghívott tiszteletben tartotta, senki sem mozdult, türelmesen várták az ifjú párt és a közvetlen hozzátartozókat. A szertartás rendben, ünnepélyesen, verssel, zenével, köszöntőkkel csodálatosan lezajlott. Bár minden mozzanatra a meghatottságtól és az izgalomtól nem emlékszem, de egy valamire nem találtam magyarázatot. Az a pillanat nagyon sokáig nem ment ki a fejből.

Beszélgettünk róla a családommal, férjemmel. Nagymamám különös választ talált. "Édesapád volt, ő adta áldását rátok, így jelezte, hogy elfogadja választottadat, és figyel téged." Ezt mondta. A furcsa megfigyelés eleinte kis félelemmel töltött el, de így, 48 év házasság után már talán el is hiszem.

Édesapámat ugyanis nem ismerhettem meg, mert 13 hónapos voltam, amikor meghalt. Semmi emlékem nincs róla, csak fotókon, egy-két képen láthatom. De mi történt az esküvőn? A ragyogóan tiszta, felhőtlen ég egy óriásit dörrent, csak egyszer, egyetlenegyszer, pontosan akkor, amikor én is kimondtam az "igen"-t...

ÖSSZEFÉRHETŐSÉG

Összeférhetőség, avagy a szerelem nem köthető korhoz

A szó jelentése a Magyar nyelv (1862) szótár szerint: (összeférhetőség) ösz. fn. Állapot, vagy tulajdonság, midőn valaki vagy valami mással vagy másokkal öszve tud, vagy képes férni.

A minap láttam egy riportfilmet a TV-ben. Azt mutatta be, hogy a hírességek, celebek, ismert emberek körében milyen gyakori a párok közötti nagy korkülönbség. Többük kapcsolatában 20, 30, de még 48 év is volt a többlet, leggyakrabban a férfiak javára. Néhány nő, leginkább az öregedéstől való félelem miatt, már sportot csinál abból, hogy hozzá korban nem illő, sokkal fiatalabbal, szinte sráccokkal épít kapcsolatot, ami persze a legkritább esetben sem tart hosszú ideig. A filmben bemutatott esetek nagy többségében jól működik az együttélés.

Az idősebb, főként gazdagabb, tehetősebb urak pénztárcája nagyon vonzó a mutatós, csinos fiatal nők körében - gondolhatnánk. Természetesen ez nem elhanyagolható szempont, de a megszólalók erről nem szívesen beszéltek. Apakomplexus, ápolónő kell neki időskorára, egy szép nő fiatalít, csak a pénzéért ment hozzá - így a rossz nyelvek, de valljuk be őszintén, ebben is van valami. Ezekben az esetekben megfigyelhető az is, hogy a gyermekvállalás már szóba sem jöhet, hiszen a férfiak a feleségeikhez képest már jócskán a nagypapakorban járnak, a nők tehát tudomásul vették ezt, lemondtak az anyává válás csodás érzéséről. Akadnak olyan helyzetek is, melyekben a feleség fiatalabb, mint a férje előző házasságából, házasságaiból származó gyerekek, akik idősebbek újdonsült "mostohaanyjuktól".

Valahogy mégis működnek ezek a kapcsolatok, összeférnek egymással a különböző korosztályok, megpróbálják más élményekkel, utazással, elegáns partikkal, vagy csendes harmóniával kárpótolni magukat. Nem ítélezhetünk, hiszen a szerelemnek, a boldog együttélésnek, az egymással való szeretetteljes törődésnek az életkor nem lehet akadály.

HALANDÓSÁG

A halál az egyetlen biztos perspektíva, ami mindenkit elér. Nem válogat, igazságos. Az ember halandó, aki megszületik, az biztosan meg is hal. Én nem szeretek erre gondolni, elszomorít, megrémít...

Születés és halál
az élet rendje,
változtatni
nem tudjuk.

Gonosz ellenféllel
vívjuk csatánkat,
nincs fegyverünk,
csak hitünk.

Születés, elmúlás -
közte az élet,
hogymilyen lesz,
rajtunk áll.

Az egyetlen igaz,
mindenkit elér,
a gazdagot,
a szegényt.

Az elmúlás örök,
nincs visszafelé.
Feltámadás?
Csak remény.

Akiket szerettünk,
elveszíteni
el nem múló
fájdalom.

A szót sem szeretem,
fájdalmat okoz,
rossz érzést kelt,
megrémít.

Ki következik majd,
senki nem tudja,
nem várjuk, de
lecsap ránk.

Vérben, fájdalomban
jöttél világra,
a halálod
még titok.

ETETÉS

Dicséret, avagy egy háziasszony panasza

Mint a legtöbb ember, én is szeretem, ha megdicsérnek, jólesik. Az elismerés pozitívan hat, újabb erőfeszítésekre ösztönöz, energiákat szabadít fel. A baj csak az, hogy én ritkán örülhetek ilyen kedves szavaknak, mert valahogy minden rendjénvaló, amit itthon végeztem és végzek. De mi az, ami kicsit elkeserít? Ez a "sosemleszvége" háztartási munka. Amit egyre inkább képtelen vagyok tolerálni, az a főzés, abból is a vasárnapi ebédek körüli hercehurca, és ami azt követi. Még valami sült, vagy fő, de már teríték, és délben ehetünk. Én persze az étkezőasztaltól is folyton felugrálok, hogy elvegyem a használt tányérokat, evőeszközöket, majd az asztalra rakjam a további fogásokat. A férjem és fiam ülnek és várják, hogy minden eléjük kerüljön.

Kieszelttem, hogy az egyik vasárnapi étkezés végén megleckéztetem őket. Minden úgy zajlott, ahogy máskor. Titokban azon reménykedtem, hogy a megszokott egy szótagos "jó" helyett talán egy két szótagos "finom", vagy egy "ízletes" jelzőt képesek lesznek kimondani. De csak falatoztak tovább. Majd mielőtt felálltak és elvonultak volna a szobájukba, megszólaltam és elmondtam a következőket:

- Köszönjük, anya, hogy ma is remek étel került az asztalra. Hálásak vagyunk, mert ismét négy órát álltál, izzadtál a tűzhely mellett, hogy elkészítsd a vasárnapi menüt. Jó munkát végeztél, mert minden zamatos, az ízek harmóniában vannak egymással. Ügyes voltál, megköszönjük, hogy gondoskodtál erről a fantasztikus ételről.

A szónoklatom végén kissé megdöbbenve néztek rám. A férjem aztán "megdicsért": "Minek ez a cifrázás, jó volt és kész!"

Na, gondoltam, ez nem jött össze. Aztán egyszer csak azt éreztem, hogy az arcom mindkét oldalára kapok egy-egy puszit. Kissé elcsodálkoztam, majd egy mosollyal elkönyveltem magamban: sikerült, mégis csak változtattam.

SZÉLERŐMŰ

Szélturbina, mely energiát termel
Évszakonként változó mennyiséget ad
Lapátokkal működik

Erőforrás, melyet felhasználunk
Rendszer, amely környezetbarát
Őszi, szeles időben hatékonyabb

Működése biztonságos, látványos

Ürbázisokon nem használható

Működése biztonságos, látványos
Őszi, szeles időben hatékonyabb
Rendszer, amely környezetbarát
Erőforrás, melyet felhasználunk
Lapátokkal működik
Évszakonként változó mennyiséget ad
Szélturbina, mely energiát termel

KÖLDÖK

Kíváncsi volt, ki mit szólna hozzá, ezért akart magának egyet

Örökké ezen járt az agya, ez forgott a fejében

Lebeszéltek többen, mert az veszélyes és felesleges

Dúlt-fúlt mérgében, de komolyan elgondolkodott, érdemes-e?

Összeírt mindent róla, előnyöket, hátrányokat, majd döntött

Köldökpírszing mégsem kell.

ZÜMMÖGÉS

Méhek

Zümmögnek, zsongnak a méhek,
Ügyesen repkednek szziromról szziromra.
Méznek való nektárt gyűjtene,
Munkájukkal közben beporozzák az
Összes gyümölcsfa virágait.
Gondos gazdák kaptárai várják őket, ahol
Éjjel megpihennek,
Sietve újra indulnak másnap.

Egy
szorgos
méhecske
körülottem
dudorászik.

Ne
bántsod a
méheket,
beporozzák
a gyümölcsfákat!

Zümmögjete bátran,
dolgos méhecskék,
gyűjtsetek sok
mézecske!

NYAVALYGÁS

Lókoponya

Leülök romos, gazos kertem öreg, rozoga padjára,
Órákon át merengek a múltamon. Hogy jutottam idáig?
Kedvem semmihez, nyavalygok, az élet már nem érdekel.
Otthonom semmivé vált, tönkrementem, magányos senki lettem.
Pihennék már odalent a mélyben, csak halálom várom.
Odahúzza pirosuló fürtjeire szememet egyetlen kincsem, felkötött
paradicsomom.

Nyomokban kis boldogságot érzek talán? Pár pillanatig gyönyörködöm, de
A lókoponya, mit hirtelen meglátok a szomszéd üres telken, ismét
ellopja másodpercnyi örömöm, visszarángat a semmibe.

Félek, bárhogyan kapaszkodom is, nekem már nincs tovább.
A paradicsom, akárhogy is küzdök létemért, túlél engem.

KÖLTÉSZET

Szavak egymás mellett:
ez nem költészet,
csupán szöveg,
mondatok.

Sok magyar költőnk van,
kiket ismernek,
leghíresebb
Petőfi.

A
szavak,
mondatok
egymás mellett
nem költemények.

Az
írás,
alkotás
minden embert
boldoggá tehet.

Bár szépen tudsz írni,
még nem leszel költő.

Hasonlatok, rímek -
ez még nem költészet.

Ez nem egy költemény,
csak kétszer hat szótag.

Lilla, Anna, Csinszka:
nagy költők múzsái.

Írni nem könnyű
sem verset, sem prózákat,
sok gyakorlás kell.

Versben, prózában
sok szépséget találhatsz,
csak kezdj olvasni!

JÓSLÁS

Szirmok

Szeret, nem szeret, szeret, nem szeret - tépkedték valaha a majdnem szerelmes leányok a virágok és kis faágak szirmait. Abban a nem titkolt reményben bíztak, hogy az utolsó szírom a SZERET lesz. Ha nem így alakult, akkor kegyes csalással újrakezdték, csak más sorrendben. Ha a "szeret" volt az első, akkor ismét már a "nem szeret"-tel indítottak. Szegény virágszirmocskák, nem tehettek semmiről, hiszen a legtöbbjük páratlan, a faágacskákon pedig attól függött a levelek száma, hogy milyen hosszú száron helyezkedtek el. De micsoda boldogság volt, ha a kiszemelt fiúra gondolva a "szeret" jött ki!

Ez a levéljóslás persze semmire sem volt garancia, csak kedves játék, ami megnyugtathatta a fruskák lelkét. Később, érettebb fejjel már nemigen alkalmazták ezt a játékos módszert, hiszen a jóslásnak számtalan formájából választhattak azok, akik így szerették volna kifürkészni a jövőt. Létezett a sokféle népi módszer mellett pl. érme-feldobás, tenyérjóslás, kártyavetés, kristálygömb, ma már lehet a csillagokhoz fordulni, az asztrológia segítségét hívni, készülnek napi, heti és éves horoszkópok, sőt TV-jövendőmondók, látnokok is kínálják magukat. Sokan hisznek ezekben, de sok ember csak legyint rájuk -badarság, boszorkányság, trükk - mondják.

Hinni kell valamiben, és sokat tenni mindenért, a szerelemért is. Egy kapcsolatban nagyon fontos az őszinteség, a tolerancia, a másik elfogadása olyannak, amilyenek megismertük, a megértés és a türelem. Jóslás ide vagy oda, az a közmondás, hogy mindenki maga szerencséjének kovácsa, nem mást jelent, minthogy maga alakítja a sorsát, saját maga teszi boldoggá vagy boldogtalanná az életét.

Az ember hoz rossz döntéseket, de a legrosszabb döntés az, ha nem hoz döntést, csak sodródik. Aki merészen áll az élethez, megalapozza a szerencséjét is.

KÖNYVTÁR

Találkozás

Az egyetemi könyvtárban csend volt. A kellemes, tiszta környezetben minden adott az elmélyülésre, koncentrálásra. A klasszikus, régies bútorok, a kényelmes párnázott székek, a kecses asztali lámpák ideális feltételeket teremtettek a tanulásra. Az egyik asztalnál fiatal nő ült, az utolsóra, a záróvizsgájára készült. Kislányként is bájos volt, mostanra szép, ragyogó nővé érett. Nincs értelme tovább maradni, teljesen besötétedett. Egyszerre egy suttogó hang ütötte meg a fülét a távolból.

"Béka!" Nem lehet, biztosan csak a fáradtság - vélte, s rámolt tovább. Arra a bizonyos óvodai sztorira már alig emlékezett, jó mélyre temette el magában. Most, a "béka" szó hallatára minden frissen előugrott agya rejtett zugaiból. Láttá maga előtt az óvoda bokros-fás, játékokkal teli udvarát, az óvónénik kedves arcát. Szeretett egyedül lenni, könyveket lapozgatni, ritkán játszott a többiekkel. Egyszer a különcséggé miatt kistársai egy ronda békával ijesztgették, orvul a nyakába dobták, majd sokáig Békának csúfolták. Szenvedett emiatt. Eszébe jutott Attila is. Ez a kisfiú, a gyönyörű kék szemeivel, volt a barátja, aki szívesen ücsörgött mellette, és soha nem bántotta. Ő vigasztalta akkor is...

Alaposabban körülnézett. Egy férfit vett észre, aki mosolyogva közeledett felé. Most már ráismert, bár hosszú évek óta nem látta, teljesen elsodorta őket az élet egymás mellől. De kedves vonásait és a világitó kék szempárt nem lehet feledni. Attila állt előtte.

- Ne haragudj, hogy Békának szólítottalak, nem bántásból, de olyan jó érzés volt meglátni téged anyai év után, s azonnal az óvoda jutott eszembe. Nem tudtam volna elmenni anélkül, hogy ne találkozzak veled - mondta kedvesen a férfi. - A barátnőmért jöttem, itt dolgozik, bár azt soha nem gondoltam volna, hogy itt, az egyetemi könyvtárban találkozunk egyszer.

- Örülök, hogy látlak - felelt a lány, s ölelésre tárta karját. Nem haragszom, rég volt, elmúlt, már nincs jelentősége.

SÁRKÁNY

Sárkányeregetés

Nyáridőben gyermekkorunk egyik kedvenc elfoglaltsága, majd vidám szórakozása volt a sárkánykészítés és -eregetés. Néhanapján nagyanyánkkal kimentünk a Zagyvára. A zsilipnél, vagy, ahogy mi neveztük, a zúgónál kicsit mélyebb volt a víz, lehetett benne fürödni. Ilyenkor hazafelé nádat szedtünk. Jól megvizsgáltuk, nincs-e rajta törés, elég erős és egyenes-e, megfelelő-e a hossza. Otthon még kicsit szárítottuk, majd nekifogtunk a nagy munkának. A nagybátyánk tanított meg minket erre a különleges feladatra.

A testvérem, Lajos gyorsan elsajátította ezt a tudományt, ügyes papír-sárkány-készítő lett. Összeállítottuk a rombusz alakú vázat (később már deltoid és csillag alakút is gyártottunk), a nádakat erősen egymáshoz illesztettük a sarkaiknál, majd átlósan is ragasztottunk merevítőket. A formát zsírpapírral borítottuk be. Hagytuk száradni a ragasztásokat. Addig elkészítettük a hosszú farkat, ami dísz a sárkányunknak. Színes krepppapírból csíkokat vágunk, egy zsinigre kötözgettük, majd az alsó sarkokhoz erősítettük a madzagot. A sok tarka szín vidámságot tükrözött. A rombusz széleihez és pontosan a forma átlóinak metszéspontjához vastagabb madzagot erősítettünk, azaz kantárt készítettünk zsinegből, ezzel lehetett felengedni a sárkányt. Nagyon ügyeltünk az egyensúlyra, ne dőljön, ne bukjon, ne legyen nehéz. Amikor úgy éreztük, hogy minden rendben, az időjárás és a szélviszonyok is ideálisak voltak, alkalmas helyet kerestünk az eregetéshez. Legtöbbször a játszótérre mentünk. Akkoriban még nem lógtak mindenhol vezetékek, erre figyelniünk kellett, hiszen beleakadhatott volna sárkányunk. Néha mégis előfordult, hogy felakadt valamin, aztán kínlódhattunk, hogyan szedjük le. Sajnos nem is mindig sikerült. Olyan is előfordult, hogy elszakadt a zsineg, vagy maga a sárkány, aztán örökre eltűnt a szemünk elől. Lajos nekifutott, közben, mintha pumpálna, óvatosan húzogatta a madzagot, így adva erőt a sárkánynak a felemelkedéshez.

A többi gyerekkel együtt izgatottan figyeltük röptét, különösen akkor voltunk boldogok, amikor nagyon magasra és messzire szállt, és vidáman kacsingatott ránk kedves barátunk az égről.

ANYA

Anyára emlékezem

Nem volt ő különös, nem volt rendkívüli, csak egy asszony volt, mint oly sok millió még szerte a világban. Egy asszony, egy anya, akit sok próba elé állított az élet. Megküzdött velük. 81 éves korában költözött át a másik világba.

Férjét fiatalasszonyként, 13 hónapos ikerbabákkal magára maradva vesztette el. Folyton dolgozott, hogy gyerekeit tisztességben képes legyen felnevelni, ezt a feladatát is kiválóan teljesítette. Mintha megéreztük volna, fiútestvéremmel, párjainkkal, a három szeretett unokával a 80. születésnapjára reggeltől-estig tartó programot szerveztünk. Meghívtuk régen látott rokonait, barátait, volt torta, lufi, bográcsozás, kerti parti, minden napszakra jutott valami ajándék. Rengeteg virág, sok-sok puszi, ölelés és jókívánság. Gyönyörű nap volt, meleg július eleje.

Aztán fokozatosan leépült. Az alig három hét alatt, amit a kórházban töltött, napról napra minden csak rosszabb lett. Nem javult, elfelejtett beszélni, mesterséges táplálásra szorult, nem tudott mozogni, nem ismert meg senkit. Naponta többször bent voltunk nála, etetni próbáltuk, mosdattuk, beszélünk hozzá. De a remény egyre fogyott...

Az egyik látogatás végén - megmagyarázni sem tudom, miért - zokogva, könnyekkel a szememben, az arcát és kezét csókolgatva így búcsúztam: **KÖSZÖNÖK MINDENT, ANYA!**

Azt mondják, hogy halála előtt az ember a hallását veszíti el utoljára. Csak remélni tudom, hogy hallott még engem. Aznap délután örökre elment.

NÁRCISZ

A titok

Erzsike néni féltőn figyelte a párját. Hiába volt minden tiltakozása, az öreg csak nem tágított, ragaszkodott hozzá, hogy mindennap egy-egy fél órácskát a kertben tölthessen. Nem törődött az ugráló vérnyomásával, nem érdekelte, hogy szaggat a háta, gyenge a szíve, botjára támaszkodva kiment és matatott a kertecskéjében. Erzsike néni délutánonként, amikor az öreg, mert így hívta a férjét, hogy Öreg, lepihent, megnézte, mit csinált. De soha nem látott mást, csak egy gyönyörűen kitisztított területet a késő őszi nyíló apró virágú krizantémok között. Az asszony már-már azt gondolta, hogy a férje biztosan kezd butulni, ha nap mint nap a csupasz földet egyengeti, de nem szólt. 52 éve éltek már együtt, jóban, rosszban, bajban, örömben, mindig kitartottak egymás mellett. Fiatalon, alig 20 évesen kerültek össze, s amikor összeházasodtak, megfogadták, hogy szeretni fogják egymást mindhalálig, sőt még azon túl is. Szépen éltek. Fiaik már régen kirepültek. A gyerekek a négy gyönyörű unokával úgy két-három havonta jöttek haza, de hetente telefonáltak, s ha baj volt, mindig segítettek.

A tél lassan múlt el. Lassan és szomorúan, mert a február örökre elvitte az Öreget. Szépen, méltósággal, álmában érte a halál. Erzsike lassan-lassan megbékélt. Már április volt, de a kertbe még egyszer sem ment ki, ahhoz nem volt lelkiereje. Másnap megérkeztek a fiai, menyei és az unokái. Két hónapja temették el az Öreget, a temetőbe készültek. Ebéd után a fiatalok kimentek az udvarra, sétálgattak a kertben. Erzsike elmélyülten és boldogan pakolászott a konyhában, de egyszer csak arra eszmélt, hogy a kinti zsvaj megszűnt. Kinézett és látta, hogy az egész család ott áll, ahol ősszel a papa dolgozgatott. Kiballagott, gyerekei csendben utat nyitottak neki, s akkor meglátta...

- Hát ezzel foglalkoztál, hát ezt csináltad... - mormolta maga elé.

A kertben gyönyörűen pompáztak a tavasz virágai. Középen a vérpiros tulipánok, körülötte a fehér nárciszok, majd a lila jácintok, és legkívül a kedvencei, a sárga nárciszok. Mint a szivárvány. Gyönyörűek voltak. Szív alakot formáztak.

JÁTÉK

Öt percnyi pihenő

Az örületbe kergetnek! - mérgelődtem magamban. Három unokám és két szomszéd gyermek randalírozott az udvaron. Nyári szünet, a szülők munkában, jött a nagymamai felügyelet, mint mindig az elmúlt években. A srácok 6, 8 és 10 évesek, mind fiúk. Folyton valami bajuk akadt, egyszer éhesek, máskor szomjasak, vagy csak egyszerűen összevesztek valamin.

Az udvaron, az árnyas fák alatt hűsölhettek, fűrödhettek a felfújható gumimedencében, társasozhattak, labdázhattak volna, de normálisan játszani csak percekig voltak képesek. A forróság, a fullasztó meleg, a párás levegő már napok óta gyötörte az embereket. Ez mindenkire, a gyerekekre is egyre rosszabb hatással volt, nem bírtam velük, már-már szétcsattant a fejem. Döntöttem. Odakiáltottam nekik: "Öt perc, csak öt perc nyugalmat akarok, addig egy hangos szót se halljak." Leültem kedvenc, kényelmes fotelomba, és behunytam a szemem. Reméltem, hogy ez a kis nyugalom visszahozza türelmemet.

Lassan-lassan egy gyönyörű kép bontakozott ki előttem. Majd fákat észleltem, ágaik roskadoztak a hófehér párna alatt. Alattuk egy út kanyargott, szánnyomok mélyedtek a friss hóba. Békés, nyugodt kép, varázslatos táj, amit magam elé fantáziáltam. Legszívesebben belerohantam volna. A látvány olyan erőssé növekedett előttem, hogy a levegőbe markolva hógolyót kezdtem el gyúrni. Gyönyörködtem volna még ebben a magam elé festett csodában, ami az elviselhetetlen nyárban köszöntött rám, de az udvar felőli éktelen kiabálás sajnos kizökkentett mámoromból.

- Mit álmodtál, mama?

- Telet, gyerekek, varázslatos, hófehér, hideg telet, de ti csak játsszatok tovább - válaszoltam vidáman. A nap további részében a rendetlen kis csapat akár a fejemen is ugrálhatott volna. Csak becsuktam a szemem, magam elé varázsoltam a téli tájat, s minden gondombajom, mérgem elszállt, tovatűnt, mint egy légies hópehely.

ÜLEDÉK

Ajándék

Egy tengerparti nyaralásról érkezett haza a család egy része. Mi a férjemmel és édesanyámmal itthon maradtunk, de a 14 éves fiunk elutazott a testvéremmel, a feleségével és az ő kisebb gyerekeikkel. A hazaérkezés után órákon át tartott a beszámoló. Az élmények, a látnivalók és az átélt csodás napok bőven adtak mesélnivalót. Akkor még normális fényképezőgépet és videokamerát vittek magukkal az emberek, mert nem volt még ez a mindenre alkalmas és mindent pótló kis csodamasina, a mobiltelefon. A film és az előhívott képek nézegetése közben még sok nap múlva is élénken éltek mindenki emlékezetében a nyár eseményei.

Természetesen, ahogy illik, apróbb ajándékokkal is kedveskedtek az itthon maradóknak. Tengeri csigákat, kagylókat, édességet, italokat hoztak. A fiam azonban még véletlenül kibökte, hogy "Anya, te még kapsz valamit!" Vártam én, vártam napokig, de nem adott át semmit. Lassan el is felejtkeztem róla. Az augusztusi névnapomon ismét összegyűlt a család egy kis ünnepségre. Az én titokzatos nagyfiam ekkor huncut mosollyal elém állt.

- Na, anyó, most átadom a külföldről hozott ajándékomat - mondta és a kezembe nyomott egy egészen apró kis dobozkát. Mi lehet ebben? Izgatottan nyitottam ki. Egy pontosan az ujjamra illő, kicsi kék kővel díszített aranygyűrű volt benne. Nagyon meghatódtam. A "Hol szerezted ezt?" kérdésemre a következőt válaszolta:

- Tudod, nagyon sokat bújárokdtunk a sekély és szinte átlátszó, tiszta vízben. Gyönyörködtünk a csodás tengeri világban. Gyakran egészen a meder aljáig le tudtam merülni. Ott a tenger homokos üledékében láttam meg valamit csillogni. Ez a gyűrű volt. Biztosan nagyon régen beágyazódhatott már, és tudom, hogy valaki nagyon szomorú volt, amikor elhagyta, de a gazdáját úgysem kereshettük volna meg. Így aztán kihalásztam, megtisztogattam. Tudtam, hogy nagyon fogsz ennek a "tenger adta" ajándéknak örülni. Igaza lett, sok évig ékesítette a kezemet. De ahogy kaptam, úgy vissza is adtam. Elveszítettem. Remélem, újra megtalálta valaki.

TŰZKŐ

Tüzes gondolatok

Láng, nyelv, lángnyelv. Tűz, tűzkő, ami pusztító, vörösen izzó, sok karmú szörnyeteget éleszt.

A tűz, amely táncoló lángcsóvákból áll, sokféle tud lenni. Valaha a vulkánok mélyéből fakadva teremtett, földrészeket hozott létre, alapot az élet kialakulásához, s ma is alattunk szunnyad, nem tudhatjuk, mikor tör elő. Az ember megismerte, megszelídítette, maga javára fordította erejét, tűzkő nélkül is képes volt tüzet csíholni. A vidám táncot járó lángok egy barátságosan duruzsoló kályhában meleget sugároznak. Ám a tűz vadállattá változhat, majd felperzsel mindent, ami az útjába kerül, pusztít, rombol.

Maga után bánatot hagy, nyoma az ember emlékeiből soha ki nem törölődhet. Gyász, szomorúság a hagyatéka. "Tűzpokol". A láng varázslatos formákat ölt, néha, mintha virág lenne, máskor éhes állat, vagy szárnyra kapó madár. Fa lombjaként hajlong ide-oda, esetleg, mint egy hatalmas polip, kinyújtózik, hogy gyilkoló karjaival elérje áldozatát. Vörös fénye az augusztusi félhomályos éjeken hirtelen lecsapó villámokéval vetekszik. Félelmetes és gyönyörű. Nem szabad feledni alattomos mivoltát.

Láng, betűk, szavak, szőláng. A tűz elnyelte a szavakat, még a szépeket is, éhes sárkányként felfalta azokat. Vajon miért haragszik rájuk? Talán, mert a szavak is képesek perzselni? Amit kiejtünk, az hang, amit leírunk, az betű. Két betű már szó. Kiegészítjük még néhányal, s máris mondat. Hangoztatjuk, s beszéd lesz belőle, írott formában szöveget alkot. De az ember a meggondolatlanul kimondott szavakkal bántani tud. Az éles szó, mint a tűz, megégeti azt, akinek gonoszul szánjuk. Okkal, vagy anélkül, de nem szabadna így tenni, senki nem érdemli meg, hogy mérgesen elbánjunk vele, megsértsük, megalázzuk, szomorúvá tegyük. Napjainkban sokan elfelejtik ezt.

Javaslom, dobjuk be akár a tűzköves öngyújtóval felszított, megsemmisítő lángok közé - hacsak gondolatban is - az összes bántó, tüzet okádó, kegyetlen, csúnya szavunkat, hogy örökre eltűnjenek, nyomuk, írmagjuk se maradjon!

KECSKEGIDA

Virgonc

A faluba új lakók költöztek. Otthagyták a nagyváros zaját, nyugalmasabb, békésebb, csendesebb életre vágytak. Kissé kényszer is vezérelte őket, mert négyéves kislányuk légzőszervi betegsége miatt a friss, tiszta levegő meghatározó a gyógyulása érdekében. A gyermekkori asztma elmúlik - mondják az orvosok, ebben a reményben választották ezt a hegyek ölében megbúvó kedves kis települést.

Gyorsan beilleszkedtek, mindenki barátságos és segítőkész volt velük. A kislány is hamarosan barátokra talált. A gyermekek szívesen játszottak vele, és szinte mindegyiknek volt valamilyen kedvenc állatkája. Macskát, kutyát, baromfit minden háznál tartottak. Nekik még nem volt egyetlenegy sem, de a szülők nem is nagyon szerettek volna, mert városiak lévén nem értettek az állattartáshoz, gondozáshoz. A kislány azonban egyre szomorúbb lett, könnyörgött, hogy legalább egy kis cicája lehessen. A szülők megpróbálták meggyőzni, ami nem sikerült, a gyermek egyre dacosabb és hisztisebb lett.

A közvetlen szomszédjukban lakó barátságos, idősebb házaspár nagyon megsajnálta a kislányt, és a szülők segítségére sietett. Mindenféle állatot tartottak, köztük kecskéket is. Nemrégén született egy aranyos, szürke bundás, fején és fülén fehér foltocskás kis gidájuk. Szarvacskái még nem látszódtak, szeme huncutságot tükrözött. Felajánlották, hogy a gyermek nevezze el, és meglátogathatja, játszhat vele, gondozhatja minden nap. Ezt a megoldást örömmel fogadta a család.

A leányka szinte minden idejét a kis gidával töltötte, babusgatta, futkározott vele, az pedig mindenhová követte, örökösen a nyomában járt. Virgonc lett a neve, mert állandóan ugrabugrált, rohángált, rendetlenkedett. A gida és a kislány jó barátokká váltak. Esténként, mikor eljött a búcsú ideje, a kecskét alig lehetett visszatartani, mert még az ágyba is követte volna kis gazdáját.

PARITTYA

A csúzli

"A parittyta két végén erős zsinigre kötött hosszúkás, romboid alakú erős, vastag bőrdarab, amely közepén be van mélyítve, vagy esetenként ki van vágva, hogy a beleteendő kődarab annál biztosabban álljon. Egyszerű szerkezete ellenére a parittyta egy ügyességet, jó szemmértéket és precíziós erőt igénylő fegyver. Az ókor és a középkor folyamán elterjedt harctéri fegyvernem volt, gyors használhatósága és hatékonysága miatt. Mint minden tradicionális lőfegyver, a tűzfegyverek térnyerése során szorult ki a fegyverviselésből, és vált a XX. században kevésbé elterjedt sporteszközzé."

A fenti idézet a Wikipédiából származik. Ebből megtudható, hogy a parittyta ősi fegyver. Dávid is ilyen eszközzel győzte le Góliátot.

Mi gyermekkorunkban csak csúzlinak hívtuk. Megcsorbítottuk nagy-papa valamelyik fáját, hogy erős Y alakú ágat szerezzünk, mamától gumikat és bőrdarabot kunyeráltunk. Kavicsot, kődarabot mindenütt találtunk. Minden valamire való kamasz fiú előbb-utóbb készített magának egyet.

Bizony, a kipróbálás és használat közben néhány szárnyas, háziállat, kutya, cica kisebb madarak, néha egy-két ablak igencsak megsérült, gyakran menekültek a srácok a mérges háziak elől. Arra viszont nagyon vigyáztak, hogy egymásban ne okozzanak kárt.

Ma már nem látni ilyen házilag készült fegyvert a kisfiúk kezében, ami engem nagy örömmel tölt el. Talán a horgászok körében népszerű, akik csúzli vagy parittyta segítségével lövik a vízbe a beetetésre szánt eledelt.

BALETT

Elveszett élet

Látta magát négy évesen, amikor életében először lépte át a balettiskola kapuját. Néhány próbafigura, és a nagy tapasztalatú oktató bólintott, majd a kiválasztott fiúk és lányok mellé ültette. A sorsa eldőlt.

Újabb kép, saját tizennyolc éves alakja tolult elő emlékeiből. Sokat fejlődött, tisztában volt az összes láb- és karpozícióval, ismerte a tánc sajátos nyelvezetét, uralta testét. Céltudatos és érett táncossá vált. Később a homályból egy érett, felnőtt, huszonéves nő képe bontakozott ki. Pörgött-forgott, ugrott, emelték, dobták, repült, szállt, sugárzott. Nagy reménységnek tartották, színpadi szerepeiben tündökölt. Épp úgy tudott klasszikus, mint modern, akár elvont koreográfiákat végig táncolni. A balettművészetben már múltja volt, karrierje egyenesen ívelt felfelé. A szerelem is rátalált, minden csodálatosan alakult körülötte, egészen addig a pillanatig...

- Anya, kérlek, segíts - hallatszott egy halk, fájdalmas sóhaj.

Anyja átkarolta, megemelte a szeretett, törekeny, magatehetetlen testet, majd az ágy mellé állított kerekesszékebe ültette. Az asszony lélekben régen megkeményítette magát, csak titokban siratta gyermeke elveszett életét. Már nem érzett haragot a zebrán gázoló, figyelmetlen, ittas sofőr iránt sem...

- Jól pihentél? - kérdezte, miközben megsimogatta gyermeke izzadságtól nedves fejét.

- Igen anya. Sok csodálatos pillanatban láttam magamat. Olyan szép volt minden, de csak álom volt csupán.

BORRAVALÓ

Jatt

A Mátrában kirándultunk német rokonainkkal. A sok májusi esőtől minden üde volt, friss, jó levegő, szikrázó napsütés fogadott minket. Sástón sétáltunk a szépen rendbe tett tó mellett, elballagtunk a kilátóhoz, de arra, hogy felmásszunk az 53 méter magasba, már senki sem mert vállalkozni. Bár kedves vendégeink igen jól tartják magukat, mégiscsak 77 évesek, így senki nem erőltette a 258 lépcsőfok megtételét oda és vissza. Tudtuk, hogy így kimaradunk a csodálatos panorámából, de a természet mással kárpótolt minket. Visszafelé ballagtunk a kilátótól, amikor is észrevettük, hogy egy gondos vadkacsa mama áll a sétány közepén. Csendben megálltunk és gyönyörködve figyeltük, ahogyan megvárja, hogy a pici, pelyhes, de annál fürgébb és rakoncátlanabb kicsinyei átkeljenek az úton és beússzanak a partokba. Kilencen voltak, s amint az utolsó is belecsusszant a vízbe, a mama is rögtön utánuk indult. Jót mosolyogtunk és viccesen meg is állapítottuk, hogy a kacsák tudnak számolni. A következő megállónk Mátrafüred lett. Itt terveztünk ebédelni az egyik helyi, nevezetes étteremben.

A rendelésünket egészen hamar kihozták, finom, ízletes ételt kaptunk. A német barátaink is elégedettek voltak. Egyszer csak azt vettük észre a férjemmel, hogy a vendég unokatesó pár percre eltűnik. Mikor visszajött, közölte, ő már megbeszélte a pincérekkel, hogy a fizetés az ő dolga. Ebből kisebb vitánk támadt, mert ugye mégiscsak a mi vendégeink, hogy veszi az ki magát, hogy ők egyenlítsék ki a számlát. Így aztán én is cselhez folyamodtam, s mosdózásra hivatkozva megkerestem a fizetőpincért. Na, az csaknem kidobott, közölte velem, hogy a német úr fog fizetni. Nem tetstett neki, haragos lett, mogorván nézett rám, amikor elővettem a bankkártyámat, s kértem, hogy számoljon. Mérgesem összeállította a számlát, majd szinte dühösen, meglehetősen udvariatlanul rám kiabált: "Asszonyom, azért megjegyzem, hogy a német úrral sokkal jobban jártam volna." Nem reagáltam. Pár perc múlva visszaballagtam és a kezébe nyomtam néhány bankót. Köszönöm helyett csak biccentett...

MACSKAKAPARÁS

Szép este

A falu kicsi, kissé magára hagyott tagiskolájába már csak alsósok járnak. A nagyobbak naponta buszoznak a szomszédos, 20 km-re lévő városba. A kicsikkel négy tanítónő és egy napközis nevelő foglalkozik. Ha valaki kiesik, akkor kénytelenek összevonni, két osztályt tanítani egyszerre. Szinte az egész napjukat az iskolában töltik, mindenért, még a takarításért is ők felelnek. A másnapra készülés, a dolgozatok javítása, feladatlapok elkészítése, adminisztrálás, minden az otthoni, esti házi teendők után éjszakára marad. A saját családjukra alig képesek némi időt fordítani, ezért még azt is szerencsének tartják, hogy hármójuk gyermeke is itt tanul, így legalább az iskolában tudnak maguknak pár percet lopni.

Marika tanító néni a harmadikosokkal dolgozik. Most éppen dolgozatokat javít, szerencsére már csak pár füzete maradt, majdnem éjfél van. A kis fogalmazás témája "Egy szép este otthon" volt. Az eddig javítottakkal elégedett. Ám a következő dolgozaton - sosem nézi meg, ki nek a munkáját javítja - nagyon elcsodálkozott. Az egész egy értelmetlen macskakaparás. Csúnya, dülöngélő, összevissza betűformákkal, tele hibákkal, szinte olvashatatlan, tartalmatlan szöveget tartott a kezében, mintha direkt, szándékosan firkált volna valaki butaságokat. Bosszankodott, már nem is javított, úgy döntött, hogy áthúzza az egészet, s újra íratja majd a gyermekkel. Ám az utolsó mondatnál újabb meglepetés érte. Az egyetlen szépen leírt, értelmes gondolat így hangzott: "A tanító néni családjában sosincs egy szép este otthon!"

Megdöbrent és rossz érzése támadt. Megszegve saját szabályát, most megnézte, kié a füzet. Majd mélyen elgondolkodott és sírni kezdett. A saját lánya nevét olvasta a borítón.

ALVAJÁRÓ

Meglátni és megszerezni

Régóta vegetált, szomorúan, rosszkedvűen élt, egyedül, család, társ nélkül, 35 évesen. Minden összeomolni látszott körülötte, amikor négy hónapja a munkája is megszűnt. Leépítés. Kezdetben még reménykedett, de lassan-lassan fogyott az önbizalma. Pályázatait is sorra utasították vissza. Egyre rosszabbul aludt, éjszaka forgolódott, reggel fáradtan, elgyötörten ébredt, idegesebb lett, csökkent a reménye élete megváltoztatására. A harmadik hónap vége felé már semmire sem tudott figyelni, depresszió, a teljes fátsultság vett rajta erőt. Ha kiment az utcára, olyan volt, mint egy alvajáró, nem látott, nem érzékelt, csak ment a dolga után. Megtakarított pénze is erősen fogyott. Nagyobb kiadásra, luxusra, új ruhára, cipőre nem is gondolatott. Aztán új szokást vett fel. Sétálni járt. Rákapott a kirakatok nézegetésére. Egyik délutáni sétáján aztán egyszer csak meglátta. Rámeredt, bámulta, vizsgálgatta, de aztán reménye vesztetten elfordult. Napokig gyötörte magát, érezte, hogy újra látnia kell. Reménykedett, hogy ott lesz. Szerette volna megérinteni, hogy csak egy, csak egyetlen pillanatra érezhesse magáénak. Valósággal belebolondult, beleszeretett.

Éjszakánként forgolódott, vagy vakon járkált a lakásban. Érezte, egyre jobban tudta, hogy meg kell szereznie, képtelen volt másra gondolni. Meggyőződésévé vált, hogy általa megváltozhatna az élete, önbizalma is visszatérne. Nem, nem engedheti el, meg kell szereznie! Egyik éjszaka aztán csodálatos álmot látott, s ez mindent eldöntött. Az álomban magabiztossá, határozottá vált. Teljességgel rendeződött az élete. Amikor felébredt, már nem gyötörték kétségek. Tudta, hogy mit kell tennie. Az álmát jelnek vélte, sorsfordító jelnek. Mindegy, mibe kerül, mindegy, mi fog történni, ezt az esélyt nem veszi el magától. Elrohant, és... Megvette! Megvette álmai kosz-tümjét, amit heteken át csodált és bámult. Pénze nem maradt, de olyan erősnek és keménynek érezte magát, mint még soha. Boldog volt.

Egy hét múlva újra munkát talált. Két hónap múlva társra lett.

FEKVŐHELY

Ijesztő álmom

Fekvőhelyemen riadtam fel sírva, de nem akartam
Emlékezni félelmetes, ijesztő álomra.
Lelkem megtelt kételyekkel, félelemmel és kérdésekkel,
Honnan, miért jön mindig vissza ez a szörnyű kép?
Őket látom pillanatokra, a valaha voltakat, szeretett
Síró szüleimet, akik már a felhőkről néznek ránk.
Imádtak minket, gyermekeiket.
Régen nincsenek, de üzennek folyton:
Állj meg, lányom, ne lépj tovább!
Mindig eddig tart az álom, ami
Oly hirtelen eltűnik, majd egy
Kocsi dudájának iszonyú hangjára verejtékben ébredek.

KANÓC

Emlékezem

A folyóparton állok, várlak szüntelen. A vidék olyan csendes, halk, mintha minden meghalt volna körülöttem. Tudom, hogy már többé nem jöhetsz, hisz itt vesztél el örökre, de tested nem bukkant fel sehol. Sosem fogom megtudni, mi történt akkor veled. A világnak e szegletében rád gondolva mégis boldog vagyok. A ruhát, mit viseltél, megtalálták, őrzöm gyűrűdet is. Fentről a tündöklő nap bámul rám, erőt ad, átmelegíti érzelmes szívem. A víz hullámai messzire sodorják könnyeimet, sírok, zokogok. Sőhajom hozzád száll. Egy madár röppen, azt gondolom, hallottál, s így küldtél jelet.

Otthon kettőnk fotója mellett egy fehér gyertyát ismét meggyújtok majd - sűgom neked a semmibe csendesen.

Megnyugodtam, hazaballagok. A gyertya mindig az asztalon áll, naponta elégetek egyet, s ilyenkor rád gondolok, csupa szép, kedves emléket idézek fel. Ma a kanóc nem engedelmeskedik. Meggyújtom, lángra lobban, majd elalszik. Újra próbálom, de ismét elpislákol a láng. Kísérleteim sorra csődöt mondanak, mintha valaki folyton elfújná, s a kanóc lassan elfogy. Nem értem, megijedek, félek. Mit jelenthet mindez? - faggatom magam.

"Semmit, ne félj" - sűgja valaki, s a te hangod vélem hallani. Rossz a gyertya, kicsi, vagy lehet, hogy nedves a kanóc. "Próbálj másikat" - szóval meg bennem valami. Új gyertyát veszek elő, sercen a gyufa, és a gyertya szépen, kékes fénnel lángra lobban, egyre erősödik, nagyobb és nagyobb a lángnyelv.

Nézem kábán, majd sírni kezdek. "Hol vagy?" - sőhajtok, s peregnek könnyeim. Mélaságomból csengőszó ver fel. Rendőrök állnak ajtómban. Megtaláltak...

FEJETLENSÉG

Meg kell állni...

Minél tovább rágódunk valamin, annál biztosabb, hogy jó megoldást választunk? Vajon igaz lehet, hogy "a gondolkodás, halogatás a tett halála"? Vagy inkább az igazság az, hogy a fejetlenség nem visz előbbre?

A mindig mindent a legalaposabban megfontoló ember időt vesz el magától, családjától, barátaitól, feleslegesen fogyasztja az életét, mégis úgy vélekedik, hogy nem szabad csak úgy "Húbele Balázs" módjára dönteni. Latolgat, mérlegel, előnyöket, hátrányokat elemezget, minden kérdést többször megvizsgál, körbejár, hogy a lehető legoptimálisabb megoldást válassza. Vívódik, bizonyosságokat keres, de így sem biztos, hogy amit elhatározott, kiválasztott, amely úton elindult, az teremti meg számára a legjobb feltételeket. Igen, aki ezt vallja, azt nehéz meggyőzni a másik oldal igazáról. Nem fogja megérteni, hogy az idő pénz.

Időskorban már késő ráébredni arra, hogy elvesztegettük, rosszul használtuk a nekünk kiszabott életidőnket, hogy a sok felesleges rágódás, a gyakorta apróságok miatt kárba veszett idő soha nem jön vissza. Észre sem vesszük, s valóban létfontosságúnak tartott semmiségek miatt nem éljük jól az életünket. Nehezebb feladat elé helyezzük a könnyebbet, aztán a nehéz elmarad, mások véleménye miatt nem a szívünk szerint nekünk tetsző munkába fogunk. Nem jól választunk hivatást, nem megyünk el egy színházba, mert az időt rabol, elhanyagoljuk a gyermekünket, mert a hivatali és házi munka fontosabb, nincs időnk a párunkkal beszélgetni, mert akkor elmarad a mosogatás, nem megyünk idejében orvoshoz, mert nem illik betegnek lenni.

Pörgünk és pörgünk, gyorsan, vagy lassan döntünk, cselekszünk, mindegy is, a világ erre kényszerít minket. Egyre nagyobb fejetlenség uralkodik az életünkben. Rohanunk, sietünk valahová, valami szerintünk fontosabb felé. Meg kell állni! Megcsodálni egy virágot, észrevenni a változó évszakok varázsát, gyönyörködni a naplementében, megsimogatni egy gyermek buksiját, néha megszorítani a párunk kezét, megölelni a barátunkat. Meg kell állni!

INDÍTÉK

Álomból ébredve

Csapkodva, sírva ébredtem. Nem magamtól, a férjem pofozgatott finoman, próbált felkelteni. Sok perc eltelt, mire lelket vert belém. Magamhoz térve éreztem, hogy csurom vizes mindenem. Elmesélte, hogy hosszú időn át, s folyamatosan egyre hangosabban kiabáltam.

Kis idő elteltével, amikor már megnyugodtam, s úgy láttuk mindketten, hogy nem vagyok ideges, kérte, meséljem el a szörnyűségeket, mert ő biztos abban, hogy valami rémeset éltem át álomban. Érdekelte, hogy mi volt az oka nyugtalanságomnak. Úgy gondolta, hogy jobb ki beszélni a történeteket, talán akkor könnyebben hajtom újra álomra a fejem, hiszen még csak az éjszaka közepén tartunk, messze még a reggel.

Az álomom különös és hazug volt - kezdtem mesélni. Egy démoni, rejtélyes kertben jártam. Odaküldtek a szellemek, azt mondták, ez az egyetlen hely, ahol a boldogságomat megtalálom. Én boldog vagyok - válaszoltam, nem kell azt nekem keresni, s próbáltam kijutni. Erre megbüntettek, mert ellenálltam, nem fogadtam meg a tanácsukat. Egy tóba dobtak, összecsaptak felettem a hullámok, éreztem, egyre mélyebbre süllyedek. Már búcsúzni kezdtem az életemtől, szeretteimtől. Féltem és sírtam, láttam a könnyeimet úszni a vízen, olyanok voltak, mint megannyi gyémánt. A gonosz démonok körülöttem keringtek, rémes hangon kiabálták, hogy sírjak csak, még sírjak, mert hamarosan itt a vég, s közben szedték össze, gyűjtötték a könny-gyémántjaimat. Hát ez kellett nekik, ezért környékeztek meg. Már fulladoztam, s ekkor ráztál fel, ennyire emlékszem - fejeztem be mondókámat.

A párom még mindig szorosan magához ölelt és simogatott, majd csendesen, de határozottan kijelentette: "Végre megvan az indíték." Mire? - kérdeztem. Holnap első dolga, hogy kiviszi a TV-t a hálószobából - válaszolta huncut mosollyal.

HÁTOLDAL

Hajnali hangzavar

Hirtelen hátára hengeredett. Hallotta hitvese horkolását, halkan, hangosan, hangosabban, hihetetlen hangerővel. Hosszan hagyta, hitte, hamarosan halkul.

Hajnalodott, hat lesz hamar. "Hallgass! Hasra, hasra!" - harsogja. Hamvába holt hit, hiszen hosszan hallik. Hihetetlen, hüledezik. Hogyan hasson?

Haját húzza, hangoskodik, a hófehér hálópárnát hozzávágja, huhog, harcol, háborog. Hősiesen hiszi, hátha... Hiába, hát hengergőzik hatot-hetet, s helyén hátrahagyja hites, horkantgató házastársát.

CUMI

A kis borissza

A kisfiú felébredt. Két és fél, három éves forma lehetett. Hajnalodott. Nem félt, már nem volt sötét a szobában A cumiját kereste. Halkan szólítottatta az anyukáját, de az nem jött. A fiúcska útra kelt. Kilépkedett a konyhába, és az asztalon megismerte a kisbögréjét. Hirtelen szomjas lett. Óvatosan felmászott a székre, nyújtózkodva elérte a csészét, majd jól meghúzta. Szájában kicsit furcsa ízt érzett, de a pár korty folyadékot mind megitta. A cumiját is megtalálta, azt is kis kezébe vette. Visszaballagott az ágyába és pillanatokon belül elaludt.

Reggel anyja kétségbeesve rázta a gyereket. Nem ébredt, tűzforró volt a teste. Rohant mentőtiszt apjához. A nagypapa szakértően megvizsgálta az alvó kisfiút. Nem talált semmit. Egyszer csak megérezte a gyermek szuszogásából azt a furcsa savanykás illatot...

- Te, Margit, ez a gyerek ivott, berúgott. Hol hagyátok a tegnapi esti kártyázásból a maradék bort?

- Te jó Isten! Futott az asszony a konyhába, megtalálta a kicsi bögréjét az asztal szélén, bor szaga volt. Sok-sok évvel később egy, már több éve hagyományos körzeti borverseny eredményhirdetése után a hegybíró odalépett egy résztvevő idősebb férfihoz.

- Gratulálok, Ferikém! Az idén is bebizonyítottad, hogy kiváló szakember vagy. Minden borod nyert, tiéd minden nagyobb díj. Kérlek, a végén maradj itt, mert a tévések riportot szeretnének veled készíteni. A férfi szerényen megköszönte a dicsérő szavakat, de nem nagyon fűlött a foga a riporthoz. Megpróbált kiosonni, de folyton-folyvást elkapta valaki.

- Kérem, Uram, szíveskedjék néhány kérdésünkre válaszolni - toppant elé a fiatal riporternő. Először is gratulálunk az elért szép eredményekhez, további sikereket kívánunk. Kíváncsian várjuk a válaszait.

- Elsőként azt szeretnénk megtudni, hogy mikor ivott életében először bort? A férfi egy pillanatra elmélázott, majd csibészesen mosolyogva végigsimította ezüstösen csillogó haját.

- Két és fél évesen. A cumim helyett bort találtam.

TENGERALATTJÁRÓ

Csalogatás

- Kérjük kedves utasainkat, igyekezzenek a szállással, a hajó hamarosan indul! - ezt hallotta az ötéves Bence. A szobájában tologatta éppen az autót, amikor a hang megcsapta a fülét.

- Üdvözljük Önöket, hajónk Tihanyból Keszthelyre tart, kellemes utazást kívánunk.

Mi lehet ez, ki beszél? Olyan, mintha apa lenne - tanakodott magában a kisfiú, és abba hagyta a játékot. Aztán újra egy hang:

- Parancsnok úr, a tengeralattjáró felkészült az útra.

Bence már nem értett semmit, amikor mintha az anyját hallotta volna.

A mondatok a fürdőszobából jöttek. Apa a kádban, anya a kád szélén ült. A víz tele volt műanyag hajócskákkal, kacsákkal, halakkal, amikkel Bence mindig szívesen elpancsolgatott. Most a szülők játszottak, abban a reményben, hogy odacsalogathatják kisfiukat.

A gyerek napok óta nem hajlandó fürdeni, éppen csak megmosdatni lehet. El nem tudják képzelni, mi történhetett vele, hiszen egy hete a Balatonból ki sem lehetett szedni.

- Merülésre felkészülni!

Nincs is ilyen hajóm, mormogta magában Bence, és néhány lépést tett, nagyon kíváncsi volt már, amikor újabb hang csapta meg a fülét.

- A tengeralattjáró süllyed.

Anya és apa néhány perc múlva kicsi lábak óvatos lépteit hallotta. Bence állt a fürdőszoba ajtóban, ruha nélkül, meztelenül...

ZENDÜLÉS

A számok lázadása

Imádok rejtvényt fejteni. Egyik nap ráérős időmben elhatároztam, hogy megpróbálkozom a SUDOKU-val. Számok, matematika, ez nem a legerősebb oldalam. Figyelmesen elolvastam az utasításokat, tanácsokat, hogy minél jobban megértsem. Az első rejtvélynél puszkáztam, a másodiknál is, meg a harmadiknál. Hasznos volt a csalás, mert világosabb lett a módszer. Megfogadtam, ha törik, ha szakad, a következőt megoldom. Nézttem, totózgattam, hová mi kerüljön. Kínlódtam, rakosgattam a számokat, de nem sikerült. Jó néhány perc múlva vibrálni kezdett a szemem, hasogatott a fejem, zsibbadt a kezem. Egyszer csak észleltem, hogy egy pocakos 6-os, kiemelkedik és rám kiabál: - Nem veszed észre, hogy rossz helyen vagyok?

Fel sem ocsúdtam, mire az egyik hattyú nyakú, karcsú 2-es fogott éktelelen sikoltozásba:

- Velünk, kettesekkel miért nem törődsz? Még egyetlenegy sem helyeztél el közülünk.

Nem sok időm volt elmerengeni a történteken, mert a lomha, öreg 9-es, mint rangidős, nekem támadt:

- Nem fogod megoldani, nem értesz te semmit. Össze-vissza pakolászol minket, szégyent hozol a logikára, a számok csodás világára. Nem tűrjük!

Azonnal meg kell találnom a helyes megoldást, így újra nekiveselkedtem, majd arra lettem figyelmes, hogy az összes dühös 9-es a fejét csóválja, és minden szám megmozdul. Nekem rontottak, rám támadtak. Két gombóc 8-as rátelepedett a szememre, a 4-es számok összecsíppentették a fülcimpáimat. Az ujjaimat a 3-as ejtette rabul, de a csata nem ért véget. Minden 1-es, mint a nyíl, bökölte a testem. A leggonoszabbak a 7-esek voltak, de mind tépett, rángatott, ahol ért. De az már férjem volt, ő rázogatózott. Még mindig szakadt rólam a víz, amikor később elmesélte, miként talált rám. Kezembem a rejtvényfüzettel hadonászva egyfolytában azt ordítottam, hogy "Hagyjatok békén, ne bántsatok! Kérlek, kedves számok, kíméljete, inkább soha többé nem fejtek sudokut. Ígérem! Megígérem!

ILLAT

A fiú

- Psssz! - szisszent fel hirtelen az asszony. A forró, hasára fröccsenő lé térítette magához. Az idén sok paradicsom termett a kertben. Szereti a család, de aki a legjobban szerette, csak megérezte az illatát, s máris nyalogatta a száját, az a fia, Péter. Őrá gondolt mérgesen... Meg arra, hogyan mondja el a férjének, amit az egyik ismeróstól hallott. Már három napja tudja. Félt, mert a párja már régen kitagadta a fiát, hallani sem akar róla. A fiú Angliába ment, már vagy két éve, csak úgy, bele a világba. "Ott jó az élet, sokat lehet keresni, meg a nyelvet is megtanulhatom" - győzködte annakidején a szüleit. Hiába tiltakoztak, hoztak rossz példákat, a gyerek hajthatatlan volt, bár fájt a szíve, mikor látta anyja vörösre sírt szeméit, mégsem állíthatta meg semmi. Elment.

Eleinte gyakran jelentkezett, nyugtatta a szüleit, hogy minden rendben van, jó a munka, a jövedelme is megfelelő, Aztán egyre kevesebbet jelzett, legutoljára áprilisban. Most szeptember eleje van, s semmit sem tudnak róla. Kavart még néhányat az illatozó paradicsomon, aztán leroskadt. "Meg kell mondanom, a férjemnek, amit hallottam" - győzködte magát. Néhány napja találkozott a család egyik barátjával, Jucival. Ő most jött haza Londonból. Azt mondta, hogy "Te, Kati, lehet, hogy a Pétert láttam. Képzeld, nem akart megismerni, sőt a fejét is elfordította, amikor magyarul ráköszöntem. Soványnak, elhanyagoltnak láttam. Jó lesz, ha utánanézel." El nem tudta képzelni, mi történhetett a fiával. Abban reménykedett, hogy ez nem igaz, hogy valaki mást látott, de Juci kisbaba kora óta ismeri Petit, ekkorát nem tévedhetett. Ki fog utazni, valahogyan csak megtalálja a gyerekét. Ezeket kell megbeszélnie az urával. Ismerte a fiát, biztos volt abban, hogy valami nem várt dolog lehet az ok. Mindegy mi történt, bármit mond is az apja, az akarata ellenére is megkeresem és hazahozom, és minden rendbe jön - döntötte el, s kissé megnyugodott.

A konyha úszott a paradicsomlé illatában. Már az üvegekbe töltötte a levet, amikor éles csengőszó törte meg a csendet. A váratlan hangtól megremült, egyszerre ijesztőnek és mégis ismerősnek érezte. Ajtót nyitott. Lassan csorogni kezdtek a könnyei. A fia állt az ajtóban.

ZENE

Zene hangjára,
madár csicsérgésére
ébredni csoda.

Felhangzik a csárdás,
táncba indul lábam.

A dallam vidám,
jókedvem szárnyra kapott,
örömöm teljes.

A
zene
felemel,
boldoggá tesz,
szépíti éltünk.

Liszt, Bartók, Kodály
nagy magyar zeneszerzők,
világhíresek.

Egy
népi
egyszerű
ügyes hangszer,
a köcsögduda.

Furulya hangján szól
sok szép magyar dallam.

ELFOGADÁS

Elvagyódás

Úszni, átmelegedni volna jó egy forró lagúnában - mérgeződött magában az öreg eszkimó. Ehelyett itt ülök a jeges, hideg igluban és fát dobálok a tűzre, hogy melegen legyek. Űzöm, hajtom reggeltől estig a vadat, fókát keresek, mert éhen nem halhatok.

Már régóta melegebb tájra vágyom, csak sóhajtozom és zsémbelek, morgok, dohogok és szomorkodom, már biztos, örökre itt ragadok.

Világot is alig láttam, mindig szerettem volna, de mint őseimet, fogva tart e hideg sarköv, e zordon vidék az otthonom.

Tudom, sokan élnek még itt, nem vagyok egyedül, csak magányos, már nincs családom. Nekem minden nehezebb.

Mit tehetnék? Elfogadom sorsom, de abban reménykedem, ha újjaszületek, melegebb tájon élhetek.

RÁFÁZÁS

A hagyaték

Levél jött a közjegyzőtől. A férfi izgatottan bontotta fel, mert el nem tudta képzelni, mi dolga lehet neki a közjegyzővel. Hála az égnek, jó ideje nem halt meg senki a családból, ezért nem számított semmilyen eljárásra. Délelőtt 11.30-ra hívták. Vele volt idősebb fiútestvére, és az egyik korábban már örökölt unoka is. Az iroda várójában sok ügyfél tolongott. Másfél óra elteltével még senki sem szólt hozzájuk. Egyre idesebbek lettek, különösen az öregebb fiú volt haragos. Egyre hangsúlyosabban mondogatta, hogy micsoda "kiskirálykodás" ez, meg hogy itt aztán nem az ügyfél a fontos. A fiatalabb próbálta csitítani, s ha hamarosan be nem szólítják őket, komoly veszekedéssé fajulhattak volna a dolgok a fivérek között. A közjegyző elmondta, hogy az apai hagyaték-ról kaptak újabb értesítést.

- Az apairól? Hiszen az már hat évvel ezelőtt lezajlott - hördültek fel. A jegyző megerősítette, s közölte, hogy az egyik bank küldött értesítést megtakarításról. Valószínűleg most vették észre, hogy évek óta semmilyen pénzmozgás nincs a számlán, s kiderítették a tulajdonos halálát is. Neki ezt az eljárást ezért le kell folytatnia, bármilyen összegről legyen is szó. Pénz? Az idősebb fiúnak azonnal egy hévízi gyógykezelés jutott eszébe. A fiatalabb az ablakok cseréjén gondolkodott, az unoka pedig már látta magát egy jó állapotban lévő használt autó volánjánál.

- Mindenekelőtt azonban itt helyben ki kell fizetni az eljárási díjat, ami 15.000 Ft - közölte a hivatalnok.

Az ügyfelek eleget tettek ennek a kötelességnek, fizettek, abban reménykedve, hogy úgysis a többszöröse üti a markukat. A közjegyző aztán feltette a kérdést.

- Na, uraim, akkor mondják meg, mi is legyen a sorsa ennek a 3480 Ft kamatnak!

RÁGALOM

Kinga Története

Régi, hűséges, de kissé hiú barátnőm, mint mindig, most is a vállamon sírta el bánatát. A bajt egy levélváltás okozta. Balga Kingám egy alapos összeveszés után, amelyben szerinte a férje megrágalmazta, egy dühös levelet fogalmazott meg Balázsnak. Arra azonban már nem fordított elég figyelmet, hogy elrejtse. A férj megtalálta, és nem hagyta annyiban a dolgot. Ő is alkotott egy választ, erre a levélre meg az asszony akadt rá.

- Most képzeld el, azt merészelte nekem írni, hogy sziszegek, mint egy kígyó. (Halkan megjegyeztem, ez valóban eléggé sziszegős.)

"Tudnod kell, hogy csak azért ragadtam tollat, hogy elmondjam, mindig tudtam számtalan szállodai ügyedről. Szabadon szárnyaltál. Színház, színjáték az élet - mondtad mindig, de én balga azt hittem, hogy egyszer majd szétszlik szeszélyed, s szökevény szerelmed szünetre lel."

- Igen, eltúloztam, biztosan szipogtam fogalmazás közben, de olyat mondtam, ami a szívembe markolt.

- Nézd, Kinga, én is száz éve ismerem Balázst, biztos vagyok abban, hogy sosem csalt meg. Én egy cseppet sem csodálkozom a válaszában.

„Sok zagyvaságot tartalmazó írásodra reagálva, kérlek, gondold át a következőket: Ki teremtett neked luxust? Kinek volt felelősségteljes, jól fizető munkája? Ki volt közülünk az, aki nem dolgozott? Remélem, nem felejtetted el, hogy egy férfinak másra, otthoni melegségre is szüksége van. Igen, de te azt egyre kevésbé adtad meg nekem.”

Miután alaposan kielemeztük mindkét levelet, teljesen egyetértettünk abban, hogy egyiküknek sem volt igaza. Szerettem volna a vitát kiváltó okot megismerni, így faggatni kezdtem barátnőmet:

- Kinga, elárulnád végre, mi az a bizonyos „olyat mondtam, ami a szívembe markolt” rágalmazó mondat?

- ÓÓÓ - ennyit tudtam döbenten kinyögni a válasza után, ami így hangzott:

- Mi, hát mi? Azt mondta, hogy "Rémesen öregszel kedvesem".

NEVETÉS

A nevetés, a humor és a sírás is végigkíséri életünket. "Sírva vigad a magyar" - mondják. Nevetünk örömkömben és gyakran bánatunkban, a vidám helyzetekben gyakran potyognak a könnyeink. Az alábbiakban magyar emberek nevetéssel kapcsolatos gondolataiból kötöttem egy csokrot.

Mindig legyen időd nevetni, mert ez a lélek legszebb zenéje. (Chaplin)

Humorban nem ismerek tréfát. (Karinthy Frigyes)

Ahhoz, hogy egy nép a földi dolgok fonákságán jóízűen, bölcsen nevetni tudjon, sok intelligencia, nagy kultúra és számtalan megpróbáltatás kell. (Kosztolányi Dezső)

Ha ki tudjuk nevetni saját hülyeségünket, még nem lettünk teljesen hülyék. (Laár András)

Akinek van humora, az mindent tud, akinek nincs, az mindenre képes. (Peterdi Pál)

Az ember akkor örepszik meg, mikor mosolyog azon, amin valaha sírt, és nevet azon, amiért valamikor a fogát csikorgatta. (Móra Ferenc)

Addig boldog az ember, amíg minduntalan nevet valamin, akár kell, akár nem. (Szilvási Lajos)

A tréfa gyakran az a lyuk, amelyből az igazság fütyül. (közmondás)

Két hatalmas ellensége van mindenféle bacilusnak. Az egyik a napfény, a másik a jóízű nevetés. (Eötvös Károly)

Nem azért nevetünk, mert örülünk, hanem azért örülünk, mert nevetünk. (Mérő László)

Sági Klári
